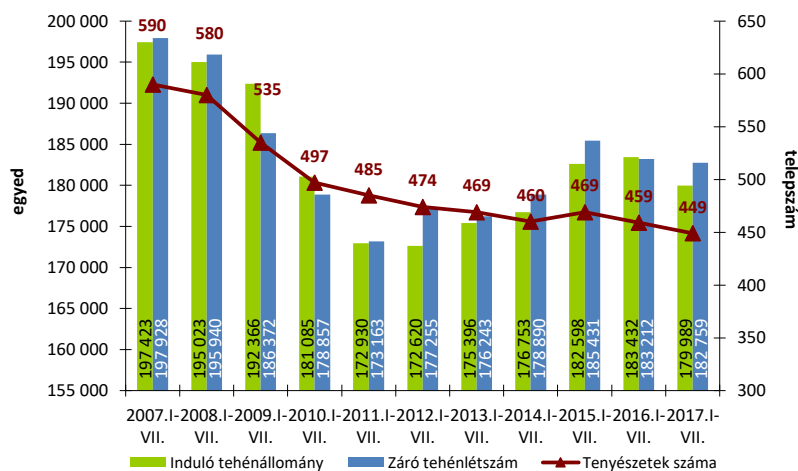

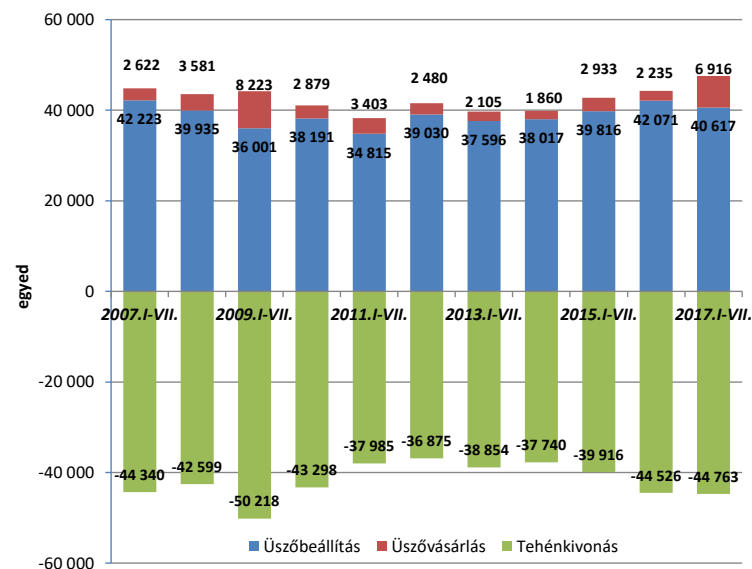
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2007-2017. I-VII. HÓ)

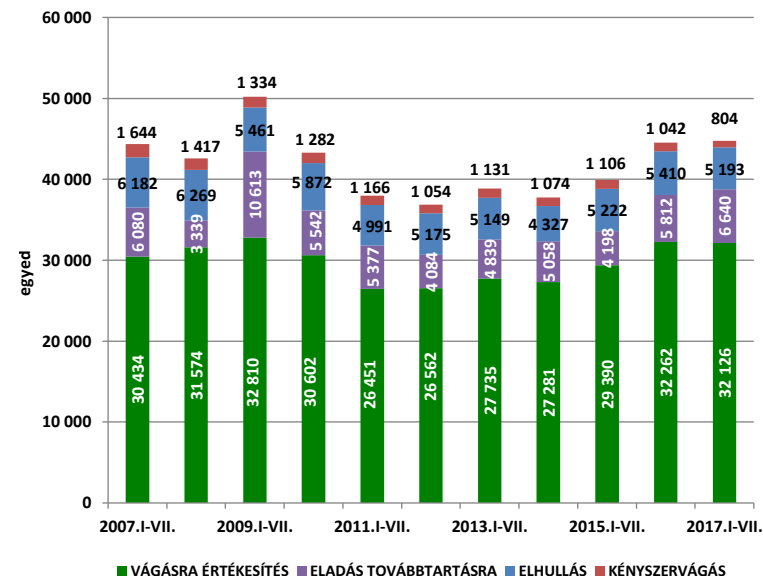
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek száma 449 volt 2017 júliusában, kettővel kevesebb, mint a megelőző hónapban, és tízzel kevesebb (-2,2%), mint tavaly júliusban. 2017. július végén 453-mal kevesebb (-0,2%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, az állománylétszám gyakorlatilag stagnál. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt 23,9%-kal (-141) kisebbedett, de 2007 júliusa óta a záró tehénlétszám ennél kisebb mértékben, 15,2 ezer eggyeddel (-7,7%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehénlétszám 335-ről 407-re nőtt, tehát a tejelő tehénállomány koncentrációja folyamatos.

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2007-2017. I-VII. HÓ)

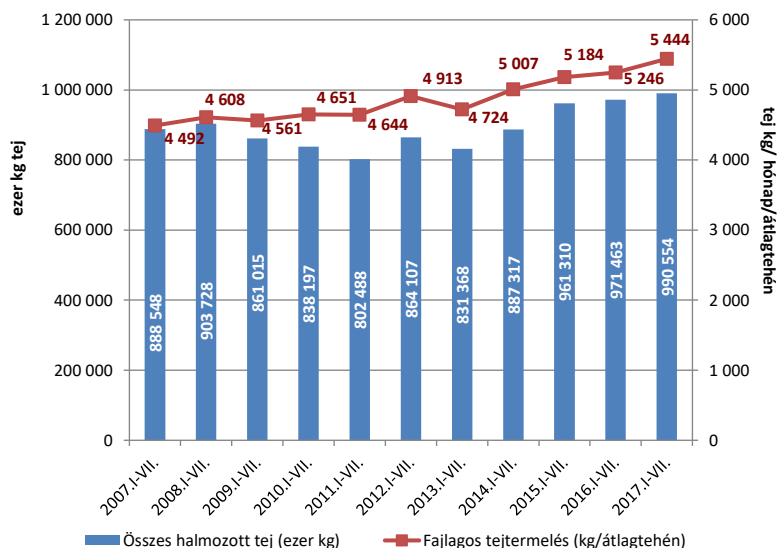
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2016-ról 2017-re - egy év alatt - jelentősen csökkent (-3.443 tehén; -1,9%), ugyanakkor 2017 első hét havában a termelésellenőrzésbe bevont tehenek száma érezhetően nőtt (+2.770 eggyed; +1,5%). Ennek oka, hogy bár 2017 első hét havában az üszöbeállítások száma valamelyest csökkent (-1.454; -3,5%), de az üszövasárlások száma több mint kétszeresére nőtt (+4.681 eggyed, +209,4%), és a tehénkivonások száma gyakorlatilag stagnált (+237 eggyed; +0,5%) a tavalyi év hasonló időszakához képest.

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2007-2017. I-VII. HÓ)

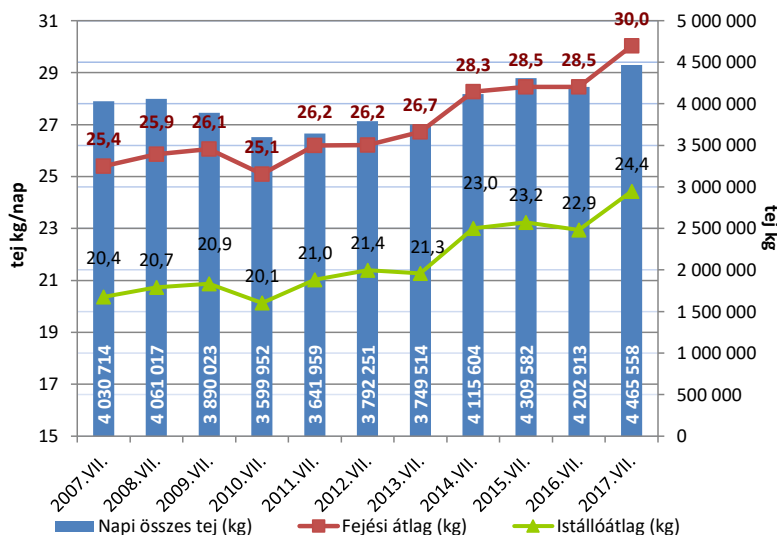
2017 első hét hónapjában az állományból kivont tehenek 71,8%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 32.126 volt), ami kiugró aránynak számít. A tehénkivonások 1,8%-áért a kényszervágás (804 eggyed) volt felelős, ami rekord alacsony a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 11,6%-a (5.193 eggyed) elhullott, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya jelentősen nőtt (14,8%, 6.640 eggyed). 2017 első hét hónapjában az induló tehénállomány 17,8%-át selejtezték, 0,4%-át kényszervágták, 2,9%-a elhullott, 3,7%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 24,9%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évek átlagának felel meg.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2007-2017. I-VII. HÓ)

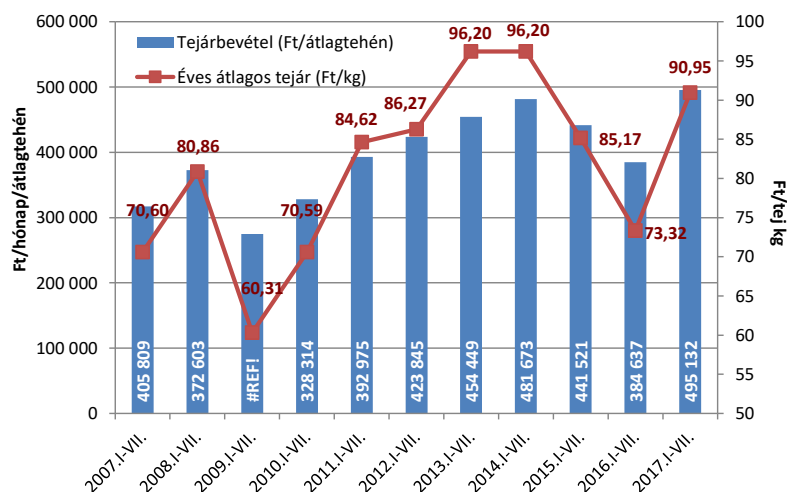
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2017 első hét hónapjában meghaladta a 990 millió kg-ot, aminek elsődleges oka a fajlagos tejtermelés 5,4 ezer kg-ra történő emelkedése volt. 2016 első hét hónapjához képest a fajlagos tejtermelés +198 kg-mal (+3,3%) nőtt, de az összes halmozott tejtermelés kisebb mértékben emelkedett (+19 millió kg,+2,0%), aminek oka a 2016. évihez képest még mindig kisebb tehenállomány. 2007 és 2017 között a fajlagos tejtermelés növekedése 21,2%-os volt (+952 kg) (!), míg az összes halmozott tejtermelés 102 millió kg-mal (+11,5%) nőtt.

5. ÁBRA: FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2007-2017. VI. HÓ)

2017 júliusában a napi összes tejtermelés az előző hónaphoz képest 148 ezer kg-mal kevesebb, a tavalyi év júliusához képest viszont jelentősen emelkedett (+263 ezer kg, +6,2%). 2016 július havához képest mind a fejési átlag (+1,58 kg, +5,6%), mind az istállóátlag jelentősen nőtt (+1,49 kg, +6,5%) és elérte a 30,0, ill. a 24,4 kg-ot, bár mindkét átlag májushoz képest valamelyest csökkent az éves szezonálisnak megfelelő alacsonyabb nyári fajlagos tejtermelésnek megfelelően. Összességében az elmúlt 10 év alatt a fejési és istállóátlag 4,63, ill. 4,04 kg-mal lett több (+18,0%, ill. +20,0%), ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2007-2017. I-VII. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2017 első hét hónapjában 495,1 ezer Ft volt átlagosan, 28,7%-kal több, mint 2016 hasonló időszakában és az elmúlt 11 év legnagyobb bevételének felel meg. Ennek elsődleges oka a tejár nagyarányú, 24,0%-os éves emelkedése a vizsgált időszakban. Magyarországon a havi nyerstej felvásárlási ár február óta nem változott lényegesen, továbbra is 90 Ft/l felett van. Júniusban megfordult a nyerstej kiviteli árának korábban csökkenő trendje is, és ismét 100 Ft/l fölé emelkedett az exportár, ami jó hír a hazai termelőknek. A globális nyerstej felvásárlási és a tejtermékek tőzsdei árai nem változtak érezhetően, viszont a vaj árának emelkedő trendje továbbra is töretlen. Az Európai Unióban a kínálat/kereslet viszonya előreláthatóan nem változik jelentősen 2017 második félévében, az árak várhatóan az elmúlt hónapokban elért szinten maradhatnak.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem
Budapest